

W trosce o bagna i ludzi

Osowiec-Twierdza 8 | 19-110 Goniądz | tel. (0 85) 738 30 00 | fax. (0 85) 738 30 21 | www.biebrza.org.pl
e-mail: sekretariat@biebrza.org.pl

Załącznik nr 7 do SWZ

Znak sprawy: ZP.26.5.2023

UMOWA NR

zawarta w dniu w pomiędzy:

Biebrzańskim Parkiem Narodowym, Osowiec-Twierdza 8, 19-110 Goniądz,
reprezentowanym przez

....., zwanym dalej „Zamawiającym”

a

.....reprezentowanym przez:, zwanym
dalej „Wykonawcą”.

Umowę zawarto w trybie w trybie podstawowym z możliwością negocjacji na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1710 ze zm.), zwanej dalej „ustawa Pzp” .

§ 1

1. Zamówienie obejmuje przeprowadzenie 135 liczeń (kontroli) ptaków lęgowych w okresie od 1 maja do 20 czerwca 2023 r. na 45 powierzchniach monitoringowych (po 3 kontrole na każdej powierzchni) według metodyki, o której mowa w ust. 2. W trakcie prac terenowych (liczeń) wyniki obserwacji zostaną zanotowane na formularzach papierowych, a następnie wprowadzone do odpowiednich formularzy elektronicznych. Wszystkie wypełnione formularze (papierowe i elektroniczne) należy dostarczyć do siedziby Zamawiającego w ciągu 5 miesięcy od daty podpisania umowy.
2. Wykonawca zobowiązuje się, że liczenie (kontrola) ptaków wykonane zostanie zgodnie z metodyką zawartą w załączniku nr 1 do niniejszej umowy, na parach transektów o długości 1 km każdy, których lokalizacja zostanie przekazana mu przez Zamawiającego.

§ 2

1. Termin wykonania zamówienia określa się na okres od dnia podpisania umowy do 5 miesięcy od daty podpisania umowy.
2. Wykonanie prac przez Wykonawcę i przyjęcie ich w terminie ustalonym w niniejszej umowie Zamawiający potwierdzi swoim podpisem na protokole zdawczo - odbiorczym.
3. Przedmiotem odbioru będą w formie papierowej: wypełnione formularze terenowe kontroli na transektach oraz karty opisu transektów; w formie elektronicznej: -

wypełniony formularz zbiorczy kontroli na transektach, karty opisu transektów oraz pliki z trasami przejść odbytych w trakcie prac.

4. Zamawiający dopuszcza możliwość odbioru zamówienia w wypadku, gdy Wykonawca nie dostarczy pełnego kompletu formularzy papierowych ze wszystkich 135 kontroli terenowych lub plików z trasami przejścia, o których mowa w § 2 ust. 3, pod warunkiem, że kary z tego tytułu, wymienione w § 5 ust. 1 lit. e i f umowy, nie przekroczą 5% wartości brutto zamówienia, o której mowa w § 3 umowy.
5. Z chwilą podpisania protokołu zdawczo – odbiorczego i zapłaty wynagrodzenia, Zamawiający nabywa prawo własności wszelkich formularzy i plików w wersji papierowej i elektronicznej, które powstały w wyniku wykonania przedmiotu umowy.

§ 3

Z tytułu wykonania przedmiotu umowy Zamawiający zapłaci Wykonawcy kwotę netto

słownie:

podatek VAT% zł

słownie:

kwotę brutto zł

słownie:

§ 4

1. Wynagrodzenie, o którym mowa w § 3 umowy, jest wynagrodzeniem ryczałtowym i obejmuje wszystkie koszty realizacji przedmiotu zamówienia, w tym wynagrodzenie za przeniesienie własności wszelkich formularzy i plików w wersji papierowej i elektronicznej, o których mowa w § 2 ust. 5 umowy.
2. Wynagrodzenie będzie wypłacone po zakończeniu i odbiorze prac na podstawie protokołu odbioru.
3. Protokół odbioru, o którym mowa w ust. 3, powinien zawierać w szczególności:
 - datę odbioru przedmiotu zamówienia,
 - opis odbieranego przedmiotu zamówienia,
 - oświadczenie stron umowy o braku wad w przekazywanym przedmiocie zamówienia.
4. W przypadku stwierdzenia, podczas czynności odbiorowych, wad przedmiotu zamówienia, Wykonawca zobowiązuje się je usunąć w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego, po czym przedłożyć poprawiony przedmiot zamówienia Zamawiającemu w celu jego odbioru.
5. Ze strony Zamawiającego osobą uprawnioną do podpisania protokołu odbioru jest Dyrektor Biebrzańskiego Parku Narodowego.
6. Osobą upoważnioną ze strony Wykonawcy do podpisania protokołu jest
7. Należność za wykonanie przedmiotu zamówienia będzie uregulowana przelewem na konto wskazane przez Wykonawcę, w terminie do 30 dni od daty podpisania protokołu odbioru i otrzymania faktury za wykonanie przedmiotu zamówienia.
8. Fakturę za wykonanie przedmiotu zamówienia należy wystawić na Biebrzański Park Narodowy, Osowiec-Twierdza 8, 19-110 Goniądz, NIP: 546-139-07-05.
9. Datą zapłaty jest data przyjęcia przelewu przez bank Zamawiającego.
10. Wykonawca nie może zbywać, na rzecz osób trzecich, wierzytelności powstałych w wyniku realizacji niniejszej umowy.

§ 5

1. Wykonawca zobowiązuje się uiścić na rzecz Zamawiającego kary umowne w następujących przypadkach i wysokościach:
 - a) w przypadku nieprzystąpienia przez Wykonawcę do realizacji przedmiotu umowy z przyczyn za które nie ponosi Zamawiający - w wysokości 20% wynagrodzenia umownego brutto, określonego w § 3 umowy;
 - b) w przypadku odstąpienia od umowy w całości lub w części przez Zamawiającego z przyczyn, za które ponosi odpowiedzialność Wykonawca albo w przypadku odstąpienia od umowy w całości lub w części przez Wykonawcę, z przyczyn za które odpowiedzialności nie ponosi Zamawiający - w wysokości 20% wynagrodzenia umownego brutto, określonego w § 3 umowy;
 - c) za zwłokę w wykonaniu przedmiotu umowy w stosunku do terminu określonego w § 2 ust. 1 umowy – w wysokości 50,00 zł za każdy dzień zwłoki;
 - d) za zwłokę w usunięciu wad stwierdzonych przy odbiorze zamówienia lub w okresie gwarancji - w wysokości 2% wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 3 umowy, za każdy rozpoczęty dzień zwłoki;
 - e) za każdą brakującą trasę przejścia, o której mowa w § 2 ust. 3 umowy - w wysokości 50,00 zł.;
 - f) za każdy brakujący lub niewypełniony papierowy formularz, o którym mowa w § 2 ust. 3 umowy – w wysokości 50,00 zł.
2. Łączna maksymalna wysokość kar umownych naliczonych na podstawie niniejszej umowy nie może przekroczyć 30% wynagrodzenia brutto określonego w § 3 umowy.
3. Zamawiający zastrzega sobie prawo dochodzenia na zasadach ogólnych odszkodowań przewyższających wysokość kwot kar umownych.
4. Zamawiający zastrzega sobie możliwość potrącenia kar umownych z wynagrodzenia Wykonawcy.
5. W razie nieuregulowania przez Zamawiającego płatności w ustalonym terminie, Wykonawca ma prawo żądać zapłaty odsetek za opóźnienie w wysokościach ustawowych.

§ 6

1. Wykonawca udziela Zamawiającemu gwarancji jakości na przedmiot zamówienia na okres 24 miesięcy licząc od daty podpisania bezusterkowego protokołu odbioru końcowego przedmiotu umowy.
2. W przypadku ujawnienia w okresie gwarancji wad lub usterek, Zamawiający poinformuje o tym Wykonawcę na piśmie, wyznaczając termin ich usunięcia.
3. Wykonawca zobowiązuje się usunąć na swój koszt wady i usterki stwierdzone w przedmiocie niniejszej umowy w okresie gwarancji w terminach wyznaczonych przez Zamawiającego.

§ 7

1. Zamawiającemu przysługuje prawo odstąpienia od umowy w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania Umowy, w szczególności, gdy:
 - 1) Wykonawca pozostaje w zwłoce z wykonaniem przedmiotu zamówienia o dłużej niż 14 dni - w terminie 30 od dnia, w którym przedmiot zamówienia miał zostać wykonany,

- 2) podzleca całość wykonania przedmiotu umowy lub dokonuje cesji umowy lub jej części bez uprzedniej pisemnej zgody Zamawiającego - w terminie 10 dni od dnia, kiedy Zamawiający powziął wiadomość o okolicznościach uzasadniających odstąpienie od umowy z tej przyczyny,
 - 3) wystąpiła istotna zmiana okoliczności powodująca, że wykonanie Umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili jej zawarcia - w tym przypadku odstąpienie od Umowy może nastąpić w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o powyższych okolicznościach, w takim przypadku Wykonawca może żądać wyłącznie wynagrodzenia należnego mu z tytułu wykonania części Umowy, stwierdzonego protokolarnie przez Strony.
2. W przypadku zaistnienia okoliczności przewidzianych w ust. 1 powyżej, Zamawiający przed podjęciem decyzji o odstąpieniu od umowy, zwróci się do Wykonawcy o przedłożenie w oznaczonym terminie dodatkowych informacji, wyjaśnień lub dokumentów, a Wykonawca jest zobowiązany w tym terminie je przedłożyć. W przypadku zwrócenia się przez Zamawiającego z żądaniem, o którym mowa w zdaniu poprzednim, termin na odstąpienie od umowy liczony będzie od dnia otrzymania kompletnych informacji, wyjaśnień lub dokumentów od Wykonawcy lub odmowy Wykonawcy do złożenia informacji, wyjaśnień lub dokumentów, lub upływu terminu wyznaczonego przez Zamawiającego na złożenie informacji, wyjaśnień lub dokumentów przez Wykonawcę.
 3. Oświadczenie o odstąpieniu od umowy musi być złożone w formie pisemnej pod rygorem nieważności i zawierać uzasadnienie.

§ 8

1. Żadna ze Stron umowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie lub niewykonanie umowy w takim zakresie, w jakim zostało to spowodowane działaniem siły wyższej. Przez pojęcie siły wyższej rozumie się zdarzenie zewnętrzne niezależne od Stron i niemożliwe do przewidzenia (np. wojna, pożar, epidemia, kataklizm itp.).
2. W przypadku zaistnienia zdarzenia spowodowanego działaniem siły wyższej, Strona, która uzyskała taką informację poinformuje niezwłocznie Stronę drugą o niemożności wykonania swoich zobowiązań oraz uzgodni z drugą Stroną zasady postępowania w celu podjęcia środków w celu usunięcia skutków działania siły wyższej.

§ 9

1. Strony dopuszczają możliwość zlecenia przez Wykonawcę wykonania części usługi będącej przedmiotem umowy Podwykonawcom.
2. Wykaz podwykonawców stanowi załącznik do niniejszej umowy.
3. Wykonawca jest odpowiedzialny za działania lub zaniechania podwykonawców jak za własne działania lub zaniechania.
4. Zamawiający dopuszcza możliwość zmiany albo rezygnacji przez Wykonawcę z podwykonawców.
5. Każdorazowa zmiana podwykonawcy wymaga pisemnej zgody Zamawiającego.
6. Jeżeli zmiana albo rezygnacja z podwykonawcy dotyczy podmiotu, na którego zasoby wykonawca powoływał się, na zasadach określonych w ustawie PZP, w celu wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu, wykonawca jest obowiązany wykazać Zamawiającemu, że proponowany inny podwykonawca lub wykonawca samodzielnie

spełnia je w stopniu nie mniejszym niż podwykonawca, na którego zasoby wykonawca powoływał się w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia.

§ 10

1. Strony wyłączają możliwość dokonywania istotnych zmian umowy, o których mowa w art. 454 ust. 2 ustawy Pzp.
2. Nie stanowi zmiany umowy w rozumieniu art. 454 i 455 ustawy Pzp:
 - 1) zmiana danych związanych z obsługą administracyjno-organizacyjną Umowy (np. zmiana nr rachunku bankowego),
 - 2) zmiana danych teleadresowych, zmiany osób wskazanych do kontaktów między Stronami.
3. Wszelkie zmiany niniejszej umowy mogą być dokonywane pod rygorem nieważności na podstawie aneksów do umowy sporządzonych w formie pisemnej.

§ 11

Ewentualne spory mogące powstać na tle wykonywania umowy rozstrzygane będą przez sąd miejscowo właściwy dla Zamawiającego.

§ 12

W sprawach nieuregulowanych niniejszą umową mają zastosowanie przepisy Kodeksu Cywilnego, ustawy Pzp.

Integralną częścią umowy jest: Specyfikacja Warunków Zamówienia, oferta wykonawcy oraz Załącznik nr 1 do umowy – Metodyka badań „Monitoring ptaków lęgowych ekosystemów nieleśnych BbPN”.

Umowa niniejsza sporządzona w 3 egz., w tym 2 egz. dla Zamawiającego, 1 egz. dla Wykonawcy.

ZAMAWIAJĄCY:

WYKONAWCA:

.....

.....

Biebrzański Park Narodowy realizuje wymogi wynikające z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 2016 r.), zwanego w dalszej części RODO. W związku z powyższym, udostępniamy Państwu wszelkie informacje w tym zakresie w poniższych klauzulach informacyjnych, o których mowa w art. 13 i 14 RODO na temat przetwarzania danych osobowych. Zgodnie z art. 13 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016) informujemy, iż:

- 1) administratorem Państwa danych osobowych jest Biebrzański Park Narodowy, z siedzibą w Osowcu-Twierdzy 8, 19-110 Goniądz, kontakt tel. 85 7383000 lub e-mail: sekretariat@biebrza.org.pl,
- 2) administrator wyznaczył Inspektora Ochrony Danych (IOD). Funkcję tę pełni Pan Paweł Gudel. Z IOD można skontaktować się pod adresem e-mail: iod@biebrza.org.pl lub w siedzibie Administratora w czasie pełnienia dyżurów przez IOD, bądź listownie na adres korespondencyjny wskazany powyżej,
- 3) Państwa dane osobowe przetwarzamy na podstawie obowiązujących przepisów prawa w celu:
 - zawarcia i wykonania umowy (na podstawie art. 6 ust. 1 lit. b RODO),- podjęcia działań przed zawarciem umowy lub wykonaniem umowy (na podstawie art. 6 ust. 1 lit. b) RODO),- wypełnienia obowiązków prawnych ciążyących na administratorze danych osobowych (np. prawa podatkowego lub przepisów o rachunkowości), wynikających z prawa Unii i prawa polskiego - (na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c) RODO),- ustalenia, obrony i dochodzenia roszczeń (na podstawie art. 6 ust. 1 lit. f) RODO), - w pozostałych przypadkach Państwa dane osobowe przetwarzane są wyłącznie na podstawie wcześniej udzielonej zgody w zakresie i celu określonym w treści zgody (art. 6 ust. 1 lit. a) RODO) – przez okres od udzielenia zgody do jej ewentualnego wycofania,
- 4) Państwa dane osobowe będą przetwarzane do momentu ustania celu przetwarzania tj. przez czas wykonania umowy i upływ okresu przedawnienia roszczeń,
- 5) podanie danych osobowych jest dobrowolne, jednakże odmowa ich podania może skutkować brakiem możliwości zawarcia lub wykonania umowy,
- 6) dane osobowe, które nam Państwo powieracie są odpowiednio zabezpieczone przed nieupoważnionym dostępem i utratą. Dane osobowe w celach wymienionych w pkt. 3 powyżej będziemy przetwarzać, tj. do czasu zakończenia współpracy i upływu okresu przedawnienia roszczeń,
- 7) odbiorcami Państwa danych osobowych będą podmioty, z którymi Administrator zawarł umowy powierzenia danych zgodnie z art. 28 RODO, a także podmioty uprawnione na mocy nadrzędnych przepisów prawa do uzyskania danych, jak też podmioty uprawnione do ich uzyskania w związku z realizacją umowy,
- 8) nie będziemy przekazywać Państwa danych osobowych do państw trzecich lub organizacji międzynarodowych,
- 9) mają Państwo prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa, gdy uznają Państwo, iż przetwarzanie danych osobowych Państwa dotyczących, narusza przepisy ogólnego Rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. (RODO),
- 10) posiadacie Państwo prawo dostępu do treści swoich danych oraz prawo ich sprostowania, usunięcia, ograniczenia przetwarzania, prawo wniesienia sprzeciwu, prawo do cofnięcia zgody na przetwarzanie danych w dowolnym momencie, bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem,
- 11) Państwa dane osobowe nie będą podlegały zautomatyzowanym procesom podejmowania decyzji, w tym profilowaniu.

Metodyka badań „Monitoring ptaków lęgowych ekosystemów nieleśnych BbPN”

Pogoda

Liczenia ptaków powinny odbywać się w warunkach optymalnych, co oznacza, że nie należy ich prowadzić w dni z silnym wiatrem bądź deszczem oraz przy słabej widoczności (np. mgła). W formularzu liczeń należy zanotować warunki pogodowe panujące w czasie kontroli, wpisując w rubryce „Pogoda” jeden z trzech kodów liczbowych, wg poniższego schematu.

Zachmurzenie	Deszcz	Wiatr	Widoczność
0-33% = 1	brak = 1	bezwietrznie lub słaby = 1	dobra = 1
33-66% = 2	słaby = 2	umiarkowany = 2	średnia = 2
66-100% = 3	silny = 3	silny = 3	słaba = 3

Instrukcja prowadzenia liczeń na transektach

Liczenia wykonywane będą na dwóch transektach o długości 1 km każdy, leżących w obrębie powierzchni monitoringowych w kształcie kwadratów o boku 1x1 km. Transekty zostaną skontrolowane trzykrotnie, w terminach: 1-15 maja, 20-31 maja, 6-20 czerwca. Odstęp czasowy pomiędzy poszczególnymi kontrolami na jednym transekcie powinien być nie mniejszy niż 10 dni. Przy kontrolach tego samego kwadratu w różnych latach, należy starać się liczyć ptaki w podobnych terminach. Liczenia powinny rozpoczynać się przed godz. 6.00 a kończyć nie później niż o godz. 8.00. Należy starać się zaczynać liczenia mniej więcej o tej samej godzinie, zarówno w obrębie jednego sezonu, jak i w różnych latach. Jeden obserwator może wykonać liczenie tylko na jednej powierzchni monitoringowej dziennie.

Należy notować wszystkie ptaki (osobniki) widziane lub słyszane w trakcie przemarszu transektami. Ptaki powinny być przypisane do odpowiedniej kategorii odległości od linii transektu mierzonej pod kątem prostym do tej linii. Nie należy notować ptaków, które są za obserwatorem w momencie rozpoczynania liczenia oraz tych, które są poza końcem transektu.

Każdy z transektów podzielony jest na 200m odcinki (od 1 do 10 na każdej powierzchni monitoringowej). Kolejność odcinków jest stała i powinna być taka sama przy każdym liczeniu. Koniec i początek każdego z odcinków oznaczone są punktami (do wgrania do odbiornika GPS) z numeracją od 00 do 05a (1 transekt, odcinki od 1 do 5) i od 05b do 10 (2 transekt odcinki od 6 do 10). Jeśli zdarzy się, że obserwator będzie wykonywał kontrolę odcinków w innej, niż zalecana, kolejności, dane do formularza powinny zostać wpisane zgodnie z kolejnością odcinków, a nie przejścia.

Zalecane jest, by co pewien czas obserwator zatrzymywał się na chwilę, nasłuchując głosów i wykrywając ptaki przelatujące nad transektem. W czasie powolnego, metodycznego

przemarszu wzdłuż linii transektu notuje się wszystkie widziane lub słyszane osobniki, wpisując ich kody gatunkowe wraz z oznaczeniem rodzaju obserwacji, wieku i płci ptaka (podane poniżej), jeśli możliwe jest oznaczenie, do odpowiednich rubryk formularza, odpowiadających kolejnym odcinkom transektu i odpowiednim strefom odległości ptaka od transektu. W przypadku lokalizacji ptaków spostrzeżonych na granicy kolejnych odcinków – trzeba przypisać je do tego z odcinków, który wydaje się bardziej odpowiedni (nie wpisywać ich do rubryk obu odcinków!), przy czym nie ma specjalnej potrzeby dokładnego ustalania, na którym odcinku dany ptak rzeczywiście przebywa. Nie należy zapisywać ptaków, co do których obserwator nie jest pewny, że nie są to osobniki wcześniej notowane (aby uniknąć dwukrotnego zapisania tego samego osobnika). Na przykład, odzywiający się głosem godowym dudek (kukułka, derkacz, żurawie...) może być słyszany kilkakrotnie z różnych miejsc transektu. Obserwator może zanotować obserwację, tylko gdy jest pewny, że jest to inny osobnik niż ten, który został zanotowany już wcześniej.

Tempo przemarszu powinno być dosyć wolne (co przychodzi łatwo, biorąc pod uwagę konieczność zapisywania ptaków w odpowiednich rubrykach) i całość kontroli (oba transekty) winna trwać nie krócej niż półtorej godziny. Należy jednak unikać długich postojów w jednym miejscu. Przy rozpoczynaniu liczeń należy zanotować czas. Po przejściu pierwszego transektu (5 odcinków 200 m) należy zanotować czas i przejść wzdłuż granicy kwadratu do początku drugiego transektu (odcinek 6). Tutaj ponownie zanotować czas i kontynuować liczenie, zapisując ptaki na formularzu. Również w wypadku powierzchni nr 40, 41 i 50, gdzie oba transekty tworzą jedną, ciągłą linię, należy zanotować czas zakończenia obserwacji na odcinku 5 i rozpoczęcia obserwacji na odcinku 6, przy czym powinien być to ten sam czas ze względu na brak konieczności przejścia od jednego transektu do drugiego (chyba, że obserwator zrobi przerwę w obserwacjach z innego powodu). Po dojściu do końca odcinka 10 podać czas zakończenia kontroli.

Należy stosować kody nazw gatunkowych podane na ostatniej stronie *Formularza Liczeń*. Należy zaznajomić się z tymi kodami przed wyruszeniem w teren. Na formularzu należy również zanotować zachowanie ptaków i ich płeć oraz wiek, jeśli oznaczenie jest możliwe (zestawienie symboli i kodów podano poniżej).

Ptaki należy notować w podziale na pięć kategorii, odnoszących się do ich lokalizacji w momencie pierwszego stwierdzenia:

1. w strefie do 25 m od linii transektu, po obu jej stronach;
2. w strefie od 25 do 100 m od linii transektu, po obu jej stronach;
3. w strefie od 100 do 300 m od linii transektu, po obu jej stronach;
4. ponad 300 m od linii transektu, po obu jej stronach, włączając w to ptaki widziane lub słyszane poza granicami kwadratu 1 x 1 km;
- L. ptaki w locie (w dowolnej odległości od linii transektu).

Należy zwrócić uwagę, że powyższe odległości mierzone są prostopadłe do linii transektu. A więc ptak widziany w odległości 200 m przed obserwatorem, tuż przy linii transektu, powinien być odnotowany w pierwszej w wyżej wymienionych kategorii. Wskazane jest, by obserwator przed liczeniami spróbował przetrenować ocenę dystansu 25

m i 100 m, w oparciu o wymierzone taśmą lub krokami i zaznaczone w terenie realne odcinki tej wielkości. Kategoria L - ptaki w locie - odnosi się do ptaków wyłącznie przelatujących nad transektem. Takie osobniki powinny być zapisywane na formularzu liczeń z użyciem strzałki, przechodzącej przez kod gatunkowy. Jeśli jednak ptak był widziany, jak podrywał się do lotu lub lądował, wtedy powinien zostać zapisany w odpowiadającej temu miejscu strefie odległości. Wyjątek stanowią śpiewające w locie: świergotki łąkowe, skowronki, lerki oraz tokujące w locie kszuki, które powinny być notowane w tej strefie odległości, nad którą zostały spostrzeżone. Jeśli obserwacja dotyczy więcej niż jednego osobnika, wtedy odpowiedni symbol należy poprzedzić liczbą (np. „3 XD” dla trzech wodniczek).

Po transekcie należy poruszać się używając odbiornika GPS z wgranymi punktami wyznaczającymi początek i koniec każdego z odcinków danego transektu. Odbiornik GPS powinien mieć włączoną rejestrację trasy. Każdy odcinek transektu należy opisać pod względem siedliskowym na Karcie Opisu Transektu.

Podsumowania liczeń

- Możliwie szybko po zakończeniu pracy w terenie należy wypełnić *Formularz zbiorczy transektu* (plik MS Excel). Najlepiej zrobić to jeszcze tego samego dnia, kiedy pamięć pozwoli rozstrzygnąć ewentualne niejasne zapisy na formularzach liczeń. Formularz zbiorczy jest podsumowaniem informacji, umożliwiającym szybką analizę danych. Jego wypełnienie polega na przepisaniu liczby osobników danego gatunku (bez tegorocznych ptaków młodych) stwierdzonych w każdym odcinku transektu, w każdej z 4 kategorii odległości, z uwzględnieniem płci osobnika.

Przenoszenie danych z formularzy liczeń na formularze zbiorcze jest łatwiejsze, gdy poszczególne zapisy na formularzu liczenia są skreślane w miarę ich sumowania (patrz rysunek poniżej). W ten sposób zmniejsza się szansa przeoczenia lub podwójnego policzenia danego zapisu.

Zapisywanie ptaków w terenie

100 m		25 m		25 m		100 m	
3	2	1	2	3	2	1	3
(E1)		↑ * * *		(A) 1			(E1) (A)
SCP →				A _{np} p _{ok}			

Przenoszenie danych na *Formularz Zbiorczy*

100 m		25 m	25 m	100 m	
3	2	1	2	3	
(E1)	5CP →	↑ * * *	↑ (A) ↓	↑	(A) (A) (A)

W przypadku trudności z odróżnianiem ptaków starych od tegorocznych młodych (np. w większych stadkach) liczbę ptaków dorosłych (podawaną na formularzu zbiorczym) należy oszacować w oparciu o dostępne dane (np. proporcję osobników dorosłych w przejranej części stadka).

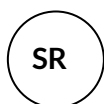
W trakcie drugiej kontroli należy wypełnić również formularz *Karta opisu transektu*. W wyjątkowych wypadkach dopuszcza się wypełnienie tego formularza w trakcie trzeciej kontroli. Możliwie szybko po zakończeniu pracy w terenie należy dane z tego formularza przenieść do elektronicznej *Karty Opisu Transektu*.

Wyniki liczeń

Efektem końcowym liczeń, który należy przekazać do Biebrzańskiego Parku Narodowego są:

1. Wypełniony papierowy *Formularz liczenia na transektach* (3 formularze – po jednym z każdego liczenia - dla każdego z transektów).
2. Wypełniona papierowa *Karta opisu transektu* (po jednym dla każdego z transektów).
3. Wypełniony *Formularz zbiorczy transektów* (plik MS Excel).
4. Wypełniona *Karta opisu transektu* (plik MS Excel).
5. Plik z trasą przejścia w formacie .gpx lub .shp o nazwie Kwadrat_[nr]_[data – RRRRMMDD]_[Imię_observatora]_[Nazwisko_observatora] – trasy mogą być w oddzielnych plikach bądź zbiorczo w jednym.

Zalecane symbole do zapisów obserwacji ptaków w *Formularzu Liczeń* (na przykładzie pokłąskwy)

(obwiedzione **pełnym** kółkiem) – zachowanie godowe: śpiew;

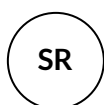
(obwiedzione **przerywanym** kółkiem) – niedokładnie zlokalizowany śpiew;

SR X SR – zachowania agresywne, np. walka, odganianie;

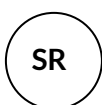
*** SR** – gniazdo danego gatunku;

SR - - - SR – jednocześnie widziane różne ptaki;

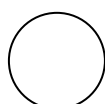
SR - - - ? - - - SR – przypuszczalnie dwa różne ptaki;

- - -

– jednocześnie słyszane głosy godowe różnych ptaków (połączone linią przerywaną – linia ciągła oznacza tego samego osobnika!);

SR ♂ - - - - **SR** - - - - **SR** - jednocześnie stwierdzenie pary i głosu godowego pojedynczego ptaka;

SR ♂ - samiec pokłaskwy;

SR ♀ - samica pokłaskwy;

SR ♂
♀ - para;

SR juv. - ptak młodociany - słabo lotny;

SR pull. - pisklę - ptak Nielotny;

SR rodz. - rodzina;

SR pok. - ptak z pokarmem;

SR zan. - silne zaniepokojenie ptaka sugerujące obecność nie wykrytego gniazda;

2 SR - 2 osobniki (płeć nieustalona).

Obserwacje dodatkowe

Oprócz obserwacji na transektach zapisywanych zgodnie z powyższą metodyką zaleca się również notowanie pozostałych obserwacji ptaków (nie tylko z monitorowanych powierzchni, ale również z trasy dojazdu). Dane należy zapisywać w portalu ornitho.pl (www.ornitho.pl), przy czym obserwacje rzadszych i cennych gatunków ptaków z dokładną lokalizacją.